

Radiodokumentit YLE

Olen vuodesta 1997 kuulunut Yleisradion, ensin Radio Ylen Ykkösen, sitten Yle Radio 1:n kulttuuriohjelmien Dokumenttiryhmään, freelancereiden yhteenliittymään.

Työhön kuuluu dokumentin tekeminen ideasta valmiiksi ohjelmaksi, eli aineiston keruu, materiaalin äänitys, käsikirjoittaminen ja yhteistyö äänisuunnittelijan kanssa sekä ohjaaminen. Koostan radiodokumentit yksin tai äänisuunnittelijan kanssa.

Ohjelmat on lähetetty vuosina 1997-2002 Radio Ylen Ykkösessä ja tammikuusta 2003 lähtien Yle Radio 1:ssä. Mainittu on ensiesitykset, osasta myös uusinnat.

Pieni maailmanmatka. Todellisia tarinoita -ohjelmasarjassa 14. ja 16.6.1997. Ohjelma pohjautuu Pariisin maailmannäyttelyyn vuonna 1889 isäni mummin ja hänen isänsä tekemän matkan kirjeenvaihtoon. Kokonaisuus peilaa naisen matkantekoa 1800-luvulla sekä maailmannäyttelyn historiaa. Yhteys nykyaikaan syntyy tarinaan sijoitetun kirjeiden ja samalla omien juurtensa löytäjän kautta. Pituus 37 minuuttia. Äänitarkkailijana Rami Lindholm.

Kartta. Todellisia tarinoita -ohjelmasarjassa 14. ja 16.6.1997. Uusinnat vuosina 1998, 1999 ja 2001. Ohjelma käsittelee yksilön siirtymistä asumaan Helsingistä Etelä-Pohjanmaalle sekä muistin toimintaa. Taustamateriaalina käsikirjoitukselle mm. Steven Rose: *Molekyyleistä muistiksi* (Arthouse 1994). Pituus 15 minuuttia. Koostettu itse.

Vastaus. Kymmenen pientä minuuttia -ohjelmasarjassa 2. ja 4.10.1997. Uusinta syksyllä 2000 ja keväällä 2002. Ohjelma kuvaa yhden avioliiton alkua vuonna 1895, puhuen laajemmin, myös nykypäivää koskettaen, inhimillisten väärinkäsitysten ja yhteisymmärryksen suhteesta. Taustamateriaalina yksityinen kirjeenvaihto. Pituus 9 minuuttia. Äänitarkkailijana Rami Lindholm.

Ensilento. Kymmenen pientä minuuttia -ohjelmasarjassa 13. ja 15.9.1998. Uusinta vuonna 1999 ja 2001. Ohjelma käsittelee kokemusta erästä auto-onnettomuutta ja siitä selviämistä. Materiaalina henkilökohtaiset muistot. Pituus 8 minuuttia. Äänitarkkailijana Ritva Lehto.

Uimaretki. Minuutin tarina. Minuutin mittainen äänikuva. Esitetty Radio Ylen Ykkösessä eri aikoina vuosina 1998, 1999, 2000 ja 2001. Äänitarkkailijana Ritva Lehto.

Vanha talo hengittää. Todellisia tarinoita -ohjelmasarjassa 17. ja 19.7. 1999. Radiodokumentti vanhassa talossa asumisesta. Pääteema kytkeytyy konkreettisella tasolla talon ilmanvaihtoon, mutta puhuu myös menneisyyden ihmisten läsnäolosta. Materiaalina Kristiinankaupungissa ja Raumalla asuvien ihmisten haastattelut, lehtiartikkelit ja vanhaa rakentamista koskeva kirjallisuus sekä talojen äänimaisemat. Pituus 47 minuuttia. Äänitarkkailijana Rami Lindholm.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta on tukenut ohjelman käsikirjoitustyötä.

Sopimus. Kymmenen pientä minuuttia -ohjelmasarjassa 3. ja 5.10.1999. Uusinta vuonna 1999. Puolifiktiivinen ihmissuhteiden verkon kuvaus: kertomus siitä, miten rakastuminen sekoittaa perheet ja päät. Materiaalina kahden perheen yksityiset muistot ja kokemukset. Pituus 9 minuuttia. Koostettu itse.

Susiluolamies. Kymmenen pientä minuuttia -ohjelmasarjassa 20. ja 22.2.2000. Ohjelma käsittelee pohjalaisuutta, peräänantamattomuutta ja tavallisen ihmisen mahdollisuutta vaikuttaa tieteellisen tutkimuksen etenemiseen. Taustamateriaalina Susiluolaa käsittelevän tutkimuksen aineistot, haastattelu ja äänet. Pituus 9 minuuttia. Äänitarkkailijana Kai Rantala.

Sitoutumisen kuvia. Kymmenen pientä minuuttia -ohjelmasarjassa 12. ja 14.3.2000. Uusinta kesällä 2000 ja talvella sekä kesällä 2002. Yksittäisen sanan ja sen muodostaman mielikuvan pienimuotoinen tutkimus. Taustamateriaalina mm. Ludvig Wittgenstein: *Kirjoituksia 1929-1938* (WSOY 1986), sekä henkilökohtaiset havainnot sekä haastattelut. Pituus 9 minuuttia. Äänitarkkailijana Kai Rantala.

Ajatuksia. Minuutin tarina. Pienen pojan ajatuksia ajatusten olemuksesta. Esitetty Radio Ylen Ykkösessä eri aikoina vuosina 2000, 2001 ja 2002. Ohjelma oli mukana myös keväällä 2001 Erkki Määttäsen Tosi tarina -ohjelmasarjaan kuuluvassa TV-dokumentissa *Helin maailma*. Äänitarkkailijana Kai Rantala.

Olipa kerran kauneus. Todellisia tarinoita -ohjelmasarjassa 17. ja 18.2.2001, uusintana 21. ja 22.7.2001. Uusinta myös 10. ja 11.8.2011. Radiodokumentti ulkonaisesta kauneudesta, ruumiillisuudesta,

kauneuden menettämisestä ja naisen haavoista. Ohjelma etsii vastauksia ikuisiin kysymyksiin kauneudesta ja sen merkityksestä sekä sen puuttumisesta tai katoamisesta. Syvemmällä tasolla ohjelma puhuu ihmisen identiteetistä, itsetunnosta ja hyväksytyksi tulemisen tarpeesta. Materiaalina naisen kauneutta käsittelevä kirjallisuus, mediassa käyty ulkonäkökeskustelu sekä eri ikäisten ihmisten haastattelut sekä henkilökohtaiset muistot. Pituus 40 minuuttia. Lukijoina Kaija Pakarinen, Ossi Ahlapuro ja Tarja Keinänen. Äänisuunnittelijana Pentti Männikkö, joka vastaa myös ohjelman teknisestä toteutuksesta.

Tein pro graduni Jyväskylän yliopistoon vuonna 2003 tutkimalla dokumentin syntyprosessia.

Valokuvia. Minuutin tarina. Pienen pojan huomioita muistamisesta. Esitetty Radio Ylen Ykkösessä eri aikoina vuonna 2001. Äänisuunnittelu ja tekninen toteutus Pentti Männikkö.

Kotiinpaluu. Kymmenen pientä minuuttia -ohjelmasarjassa 13. ja 15.5.2001. Ohjelmassa tarkastellaan erilaisia näkökulmia ihmisen kotiin ja kotiinpaluuseen. Aineistona keskustelut sekä muistot. Äänimaiseman osina mm. eräs koti, valtameri sekä Pekka Strengin ja Dani Strömbäckin musiikki. Pituus 9 minuuttia. Ääni Kai Rantala.

Punainen mylly – elämä siveltimenä. Todellisia tarinoita – ohjelmasarjassa 5. ja 6.1.2002 sekä 22. ja 23.6.2002. Radiodokumentti Henri de Toulouse-Lautrecin elämästä ja taiteen maailmasta. Nainen matkustaa Ranskaan ja etsii maalarin maailmaa. Hän tavoittelee Henrin kanssa samaan aikaan syntyneen isomumminsa matkan kautta kosketusta menneeseen. Matkojen välillä on 112 vuotta. Dokumentti kysyy, ovatko tärkeimmät matkat lopulta matkoja mielen näyttämöillä.

Lukijoina Kaija Pakarinen, Pekka Heikkinen ja Milla Väisänen. Sirkus Finlandian äänimaailma on viety elämään mennyttä aikaa. Musiikista vastaavat mm. Erik Satie ja Aristide Bruant. Lähteenä Toulouse-Lautrecia käsittelevä kirjallisuus ja Albissa sijaitsevan T-L-museon henkilökunnan haastattelut. Pituus 45 minuuttia. Äänisuunnittelijana Pentti Männikkö, joka vastaa myös ohjelman teknisestä toteutuksesta.

Pohjanmaa. Todellisia tarinoita –ohjelmasarjaan kuuluva 50-minuuttinen radiodokumentti 18. ja 19.1. sekä 6. ja 7.9.2003. Uusinta mm. 31.8. ja 1.9.2011. Äänellisiä tunnelmakuvia Pohjanmaalta; dokumentti lähtijöistä, palanneista ja lakeudelle jääneistä.

Ohjelman toteuttajana ja suunnittelijana on lisäksi ollut Pentti Männikkö, joka vastaa myös ohjelman teknisestä toteutuksesta.

Pohjanmaa on paikka maailmassa. Taivas on korkealla, eikä ”silimä pökkää kun kattoo”. Pohjanmaalta on aina osattu lähteä. Palatessa ameriikanarkusta on löytynyt uusia eväitä elämälle. Ohjelmassa ovat mukana mm. jurvalainen nuori Reetta Seppälä ja teuvalainen teatterimies Anselmi Kittilä. Materiaalina kirjallisuus ja tekijöiden oma suhde Pohjanmaahan (Männikkö: 20-vuotiaana Vimpelistä Helsinkiin; Waronen: 20-vuotiaana Helsingistä Kristiinankaupunkiin) sekä haastattelut ja lehtiartikkelit. Ohjelman äänet on kerätty eri puolilta Pohjanmaata sekä Los Angelesista vuonna 2002.

Musiikillista Pohjanmaata luovat mm. Unto Monosen *Satumaa* –tango ja Leena Joutsenlahden *Sähköpaimen* –nykykansanmusiikkiteos. Pituus 48 minuuttia.

Häijt. Viiden minuutin matka -ohjelmasarjassa 20. ja 22.2.2003. Turhautuneet nuoret miehet mellastivat Pohjanmaalla 1800-luvun loppupuolella. Missä he ovat tänään? Ääni Pentti Männikkö.

Anselmin radio. Viiden minuutin matka –ohjelmasarjassa 27.2. ja 1.3.2003. Kauniita sanoja radiosta ajalta, jolloin Könnin kelloakin kuunneltiin vesissä silmin. Ääni Pentti Männikkö.

Torni. Viiden minuutin matka –ohjelmasarjassa 27.3. ja 29.4.2003. Kaukana Italian vuorilla on Schloss Kranzelstein, tornin muotoinen linna 1300-luvulta. Millaista on rakastua torniin? Ääni Pentti Männikkö.

Uuni. Viiden minuutin matka –ohjelmasarjassa 10. ja 12.4.2003. Kaakeliuuni antaa kotiin lämpöä. Kun uuni vanhenee, se puretaan huolellisesti osiin ja rikkoutuneet palat korjataan. Koko lämmönlähde nousee uudelleen kodin sydämeksi. Ääni Pentti Männikkö.

Matto. Kymmenen pientä minuuttia –ohjelmasarjassa 2. ja 3.10.2003. Äidin 1930-luvulla ompeleman ryijymaton vaiheet jäivät pienen pojan mieleen. Kun matto vuosikymmeniä myöhemmin luovutetaan museolle, se jatkaa elämäänsä suvussa uudessa muodossa. Ääni Pentti Männikkö.

Ville Vallgrenin ilo. Todellisia tarinoita -ohjelmasarjassa 29. ja 30.11.2003 esitetty radiodokumentti. Uusinnat 19. ja 20.6.2004, 10. ja 11.9.2005, 28. ja 29.4.2010. Äänisuunnittelu ja tekninen toteutus Pentti Männikkö.

Kuvanveistäjä Ville Vallgren oli suomalainen versio Fellinin elokuvien hahmoista: kotieläiminä olivat possut, jotka osallistuivat juhliin ja otettiin rusetti kaulassa mukaan kaupparetkille. Vallgrenin *Havis Amandan*

äärellä suomalainen karnevaali kulminoituu yhä joka vuosi. On sanottu, että Villen rakkaus elämään oli elämänihaustusta, joka sisälsi ilon lisäksi surun.

Radiodokumentti *Ville Vallgrenin ilo* etsii Villen elämänihaustuksen juuria. Ohjelmassa kuunnellaan Kaikua ja liikutaan Villen vaiheiden mukana luonnossa, ateljeissa, kaupungeissa ja ajassa. Mukana on myös Ruotsin radion vuonna 1940 taltioima aito Ville Vallgrenin ääni.

Lähdemateriaalina kirjallisuus. Ohjelmassa haastateltavina ovat mm. Porvoon Edelfelt-Vallgren –museon intendentti Marketta Tamminen ja Vallgren-tutkija Marja Supinen sekä HYY:n pääsihteeri Minna Vierikko, Ateneumin taidemuseon intendentti Leena Ahtola-Moorhouse. Samaan aikaan Ateneumissa oli esillä Ville Vallgrenin monografianäyttely ja museon kanssa tehtiin tiedotusyhteistyötä.

Ohjelmassa lukijoina ovat Ossi Ahlapuro, Erja Manto ja Milla Väisänen. Alfred Kordelinin rahasto on tukenut ohjelman käsikirjoitustyötä. Pituus 48 minuuttia.

Saaran Pariisi. Kymmenen pientä minuuttia 14. ja 17.10.2004. Pienen paikkakunnan tyttö lakeudelta lähtee ensimmäistä kertaa ulkomaille ja katselee maailmaa yläilmoista tuorein silmin. Miltä koti näyttää matkan jälkeen? Koostettu itse.

Juuri. Radiodokumentti Todellisia tarinoita –ohjelmasarjassa 1.1. ja 2.1.2005. Uusinnat 6. ja 7.8.2005 sekä 30.9.2005. Prix Europa – loppukilpailun osanottaja Berliinissä 15.-22.10.2005. Äänisuunnittelu ja tekninen toteutus Pentti Männikkö.

Ruisleipä on syvä osa suomalaisuutta. Kotona sitä syödään, ulkomailla sitä kaivataan. Hapatettua ruisleipää on leivottu Suomessa rautakaudelta lähtien. Juuri on ollut lähes kaikkialla maailmassa hiivaa edeltänyt leivän kohotuskeino, mutta muualta juurella nostatettu leipä on käytännössä kadonnut.

Keski-Suomessa, Konnevedellä tehtiin ruisleipää syksyllä 2004, mutta nyt emännät eivät leiponeet yksin. Teatteriohjaaja ja näyttelijä Kristiina Hurmerinta on aina rakastanut leipää ja leipään liittyviä tarinoita. Hän kutsui kotiinsa naisten joukon näyttämään, miten kunnon ruisleipää tehdään.

Radiodokumentissa ovat Kristiina Hurmerinnan lisäksi mukana Aino ja Mirja Minkkinen, Margit Varis, Kaisa Korhonen, Irja Närhi, Aino Pakarinen, Elna Avikainen, Kyllikki Puttonen, Tyyne Jalkanen, Mirkku Kallio ja Laila Markkanen sekä Juhani Hult, kaikki Konnevedeltä. Radiodokumentin äänimaailma elää aitoa tuvan tunnelmaa leivontapäivinä. Leipää ei synny ilman miehen osaa eli rukiin käsittelyä,

jonka ääntä on koottu Isojoella Heikki Forsbyn riihessä.

Taustamateriaaleina myös kirjallisuus. Pituus 48 minuuttia,

Prix Europa –loppukilpailussa lokakuussa 2005 oli lyhennetty versio, 36'25. Lyhyt versio palkittiin toisella palkinnolla toukokuussa 2006 kansainvälisillä Prix Marulic -radiofestivaaleilla Kroatiaassa.

Laulu. Kymmenen pientä minuuttia 4.8. ja 7.8.2005. Kun Sofia oli pieni tyttö, hän seisoj yöpaidassa Italian-kotinsa parvekkeella ja lauloi. Kadulla kulkeva mies yhtyi lauluun, O sole mio. Nyt Sofia on 15-vuotias, asuu Suomessa ja rakastaa Chopinia, Mozartia ja italialaisia aarioita. Ääni Kai Rantala.

Eräs perhe. Kymmenen pientä minuuttia 11. ja 14.8.2005. J.H. Fabre oli hyönteistutkija, tiedemies, josta sanottiin, että hän ajattelee kuin filosofi, näkee kuin taiteilija, tuntee ja kertoo kuin runoilija. Millaisten perheiden tarinoita hän löysi hyönteisten, esimerkiksi skorpionien maailmasta? Lukijoina Erja Manto ja Ossi Ahlapuro. Ääni Kai Rantala. Ohjelma on mukana Aki Kaurismäen *Laitakaupungin valot* –elokuvassa, joka sai ensi-iltansa 3.2.2006.

Hämähäkki. Pojat pelaavat nykyajan tietokonepeliä, mutta vanha lastenkulttuuri ei ole kadonnut. **Muistipillerikone.** Kun on vielä lapsi, kameraa ei tarvita kuvien ottamiseen. Näin otetuista kuvista voi valmistaa muistipillereitä. Ääni Kai Rantala. Kymmenen pientä minuuttia 18. ja 21.8.2005.

Pitkäkorvainen poika. Kirsi Kunnaksen runossa *Poika jolla oli pitkät korvat* poika kasvattaa korviaan. Linnut tekevät pesänsä pojan korvannipukoihin ja poika oppii ymmärtämään linnunpoikasten kieltä. Lukijana Erja Manto. **Eläin.** Pieni eläimellinen kauhutarina, jossa mittasuhteet ovat pääläellaan. Ääni Kai Rantala. Kymmenen pientä minuuttia 25. ja 28.8.2005.

Mauno, tyttö ja Diego. Todellisia tarinoita –ohjelmasarjassa 7. ja 8.1.2006. Uusinnat 24. ja 25.6.2006, 3. ja 4.3.2010 ja 25. ja 26.5.2011. Äänisuunnittelu ja tekninen toteutus Pentti Männikkö. Mauno Oittinen (1896-1970) oli suomalainen kuvanveistäjä, yksi monista, jotka 1920-30-luvuilla aloittivat uransa Wäinö Aaltosen ateljeessa. Hänen töitään löytyy yhä suomalaisista yksityiskodeista. Oittinen teki muotokuvia myös monista musiikin ja kirjallisuuden merkkihenkilöistä, mm. Jean Sibeliukselta, Aino Acktésta ja F.E. Sillanpäästä. Oittisen julkisia monumentteja Suomessa on Hyvinkäällä, Raumalla, Hangossa ja Kajaanissa. Hän muutti Yhdysvaltoihin vuonna 1946 ja teki siellä toisen

uran. Erityisesti Houstonissa on Oittisen töitä ja myös julkisia teoksia. Eräs Oittisen veistos on ohjelman lähtökohtana, nuoren tytön pää. Valkoisena hohtava hahmo katsoi kerran pientä tyttöä isoisän kirjahyllystä.

Mutta kuka oli Mauno Oittinen? Mitä tekemistä Oittisella oli Diego Riveran ja Frank Lloyd Wrightin kanssa? Eräs puhelu aloittaa kuvanveistäjän etsintämatkan, joka vie länsirannikon pikkukaupungista Helsinkiin ja Meksikoon saakka.

Taustamateriaalina haastattelut ja Oittisen jälkeenjääneet paperit sekä kuvanveiston historiaa käsittelevät teokset. Taustoja on haettu myös Riveran ja Frida Kahlon elämää kuvaavista elokuvista ja dokumenteista.

Jenny ja Antti Wihurin rahasto on tukenut ohjelman käsikirjoitustyötä.

Pituus 47 minuuttia. Lukijoina ohjelmassa ovat Kaija Pakarinen ja Martti Mäkelä.

Rauhattomat ihmiset. Todellisia tarinoita –ohjelmasarjassa 21. ja 22.10.2006. Uusinta 19. ja 20.5.2007. Äänisuunnittelu ja tekninen toteutus Kai Rantala.

Rauhoittava lääke tai unipilleri voi olla pelastus, mutta pamista eli bentsosta voi tulla myös koukku, josta irrottautumista kuvataan helvetiksi. Makariokselle ja Kärhälle kävi näin. Molemmat kärsivät nuoruudessaan ahdistuksesta ja paniikkihäiriöstä. Bentsojen käyttö jatkui 17 vuotta.

”Reseptejä uusittiin ja uusittiin, lääkemääriä kasvatettiin, koska toleranssi kasvo. Ei ikinä puhuttu, että se on väliaikainen ratkaisu. Vuosikaudet meni siinä harhassa, että sitä ei voi hoitaa muuta kun lääkkeillä, ja koskaan ei tarjottu mitään muuta kun lääkkeitä, ei terapiaa, ei mitään muuta hoitoa, ei ahdistuksenhallintaa, ei mitään”, Makarios sanoo. Molemmat huomasivat ennen lääketieteen ammattilaisia, että bentsot ovat ongelma ja lähtivät etsimään apua netin keskusteluryhmistä. Lääkäri ehdotti puolen vuoden vieroitusohjelmaa Kärhälle. ”Tukiryhmä sanoi, että mitä hulluja. Irrottautuminen kesti neljätoista kuukautta. Vieroitus pitää malttaa tehdä pikku hiljaa pudottamalla”, Kärhä sanoo.

Rauhoittavistakin voi päästä irti. Kun kokemuksen saa jakaa netin vertaistukiryhmässä, helvetissäkin pilkahtelee huumori. Mutta mihin he lopulta tarvitsivat bentsoja?

Pituus 40 minuuttia. Lukijoina Liisa Vihmanen ja Jonni Roos.

Leonard Cohen – If it be your will. Todellisia tarinoita 10. ja 11.3.2007, uusinta 4. ja 5.8.2010. Suomenkielinen toteutus Kari

Hesthamarin alun perin norjankielisestä radiodokumentista, joka palkittiin Prix Europa -festivaalissa syksyllä 2006.

Äänisuunnittelu ja tekninen toteutus Kåre Johan Lund ja Pentti Männikkö. Ohjelma on englannin- ja suomenkielinen.

Leonard Cohen on merkittävä lauluntekijä ja runoilija. Hänen tekstinsä ovat koskettaneet 1960-luvulta alkaen myös suomalaisia. Kun norjalainen dokumentaristi Kari Hesthamar meni Cohenin luokse Los Angelesin esikaupunkiin, Cohen sanoi, ettei hän muista mitään. Mutta ohjelman aikana mies alkaa muistaa. Lauluja, elämän tärkeitä valintoja ja hetkiä, kohtaamisia, ja etenkin norjalaisen rakastetun Mariannen, jonka kanssa Cohen vietti nuoruudessaan unohtumattomia hetkiä kreikkalaisella Hydran saarella ja josta teki laulun *So long, Marianne*.

Pituus 44 minuuttia. Lukijoina Liisa Vihmanen ja Kaija Pakarinen.

Osiriksen kesä. Todellisia tarinoita, 10. ja 11.5.2008.

Nainen, ikänsä pääkaupungissa asunut, muuttaa elämänsä hiljenevään Sydän-Hämeen kylään. Yhtäkkiä keskellä suomalaista maalaismaisemaa ollaan egyptiläisen myytin jäljillä. Vanhaan jyvämakasiiniin rakentuu maailma, jonka äärellä kaikki ovat samanarvoisia. Teatteri, kuvataide ja Markus Nummen kirjoittama kuunnelma kietoutuvat tieteen todellisuuteen. Onko kuolema kaiken loppu – vai alku? Dokumentissa mukana mm. Outi Nummi, Tapani Kurttila ja Ilari Nummi. Lukijana Sampo Mäkelä.

Toteutus Aune Waronen, Pentti Männikkö ja Hannu Karisto. Pituus 44 minuuttia.

Aistien aitat - kuulo. Osallistuin Luopioisissa 24.6.-17.8.2008 järjestettyyn näyttelyyn *Hiljaisuuden keinut* -ääniteoksella. Mukana taiteilijoita ja tieteilijöitä jokaiselle aistille. Anu Tuominen - tunto, Hilda Kozári - haju, Piia Salmi ja Ayumi Matsuzaka - maku, Tiina Poutanen - näkö, Aune Waronen -kuulo. Tuottaja Outi Nummi.

Aistimatka. Ääniversumi 3.11.2008.

Viisi aistia - hajuaisti, makuaisti, näköaisti, tuntoaisti ja kuuloaisti - ovat ihmisen ikkuna maailmaan. Kesäisessä aitassa sukellaan taiteen avulla aistikokemuksiin. Lasten huomiot vievät kuulijan aitoista ja niihin rakennettujen taiteilijoiden aistiteosten keskeltä maailmalle, sen erilaisiin tiloihin, elementteihin ja kulkuvälineisiin. Kuten elämässä, ohjelmassa aistit ja aistikokemuksista nousseet mielikuvat sekoittuvat toisiinsa ja synnyttävät uusia kuvia, kenties herkistävät kuudennenkin aistin. Pituus 58 minuuttia.

Mukana Luopioisten *Aistien aitat* -näyttelyssä kesällä 2008 olivat Piia Salmi ja Ayumi Matsuzaka (maku), Tiina Poutanen (näkö), Hilda Kozári, Helsinki (haju), Anu Tuominen, Helsinki (tunto) ja Aune Waronen (kuulo).

Maan enkeleitä. Todellisia tarinoita 6. ja 10.5.2009. Uusinta 3. ja 4.11.2010.

Nuori taiteilija etsii paikkaansa ja ilmaisukanavaa maailmassa. Outi Kaasila muovailee savesta perhosia ja muita siivekkäitä, tekee musiikkia, seuraa haiden elämää ja liikkuu kaupungissa parkourin avulla. Kokemus Roskilden rockfestivaaleilla monta vuotta sitten jätti häneen lähtemättömät jäljet. Elämä on yhtä aikaa haurasta ja voimallista, ja siksi todellista. Taiteilijan herkkyyks avaa kanavia ja myös kosketuksen yli sukupolvien. Toteutus Aune Waronen, Kai Rantala ja Hannu Karisto. Pituus 40 minuuttia. Marja Salusjärven tekstien lukijana on Kaija Pakarinen.

Joulun lahjoja. Todellisia tarinoita, 23. ja 27.12.2009. Uusinta 22. ja 23.12.2010.

Eräässä perheessä joulua on vietetty Suomessa ja maailmalla, Ranskassa, Puolan Krakowassa, Islannissa ja Pohjanmaalla. Perheen jokaisella jäsenellä on oma tapansa suhtautua jouluun: yksi rakastaa sitä ja aloittaa valmistelut jo syksyn alussa, toinen inhoaa joulua. Joulussa on paljon punaista ja lämmintä, jotain lainattua, mutta paljon omaa. Vaikka kaikkien joulu on erilainen, muistot tekevät siitä myös yhteisen. Myös joulun salaisuus on yhteinen, valmisti joulua sitten kuukauden tai neljä päivää. Käsikirjoitus Kristiina Hurmerinta ja Aune Waronen, ohjaus Aune Waronen, äänisuunnittelu ja tekninen toteutus Pentti Männikkö.

Mukana ovat Kristiina ja Pipsa Hurmerinta sekä Anna ja Rasmus Kujala. Pituus 44 minuuttia.

Toinen Ruanda. Todellisia tarinoita, 2. ja 3.6.2010. Uusinta 13. ja 14.10.2010.

Ruandasta - kuten muualtakin Afrikasta - maailman mediaan päätyvät usein vain ongelmat: vuoden 1994 järkyttävä kansanmurha, köyhyys, sairaudet, puhtaan veden puute sekä hallinnon epävakaus, joka johtaa levottomuuksiin. Toinen Ruanda tarkentaa siihen osaan todellisuutta, joka harvoin yltää uutisiin.

Aurinko saa sadat vihreän sävyt hehkumaan kukkuloiden rinteillä pohjoisessa, Kongon demokraattisen tasavallan ja Ugandan rajamailla. Horisontissa kohoaa sammunut tulivuori. Sen takana avautuvan laakson avaruus saa muistamaan, miten pieni on ihminen. Loputon ihmisten virta kulkee punaisen tien reunaa. Moni kantaa taakkaa päänsä päällä, mutta tässä kulttuurissa hän ei ole sen kanssa yksin.

Ruanda on maa, jossa naisia on parlamentissa prosentuaalisesti enemmän kuin missään muualla maailmassa. He vetävät johtajina menestyviä yrityksiä ja opiskelevat, kuten Honorine, joka menetti äitinsä, isoäitinsä ja sisarensa kansanmurhassa. Nyt hän katsoo eteenpäin, vaikka mennyt ei unohdu.

Lukija Kaija Pakarinen. Toteutus Aune Waronen, Pentti Männikkö ja Hannu Karisto. Pituus 48 minuuttia.

Neljäs ulottuvuus. Todellisia tarinoita 30.6.2016.

Miten näkymättömästä tulee näkyvää? Miten taideteos syntyy ja kasvaa? Kuvataiteilijat Kaija Juurikkala, Inga Pyy ja Nabb+Teeri tekevät teoksiaan kukin eri tavoin, eri lähtökohdista. Taiteellinen prosessi on konkreettista todellisuutta, materiaalien työstöä ja ajattelua, vaikka se näyttää katsojasta mysteeriltä. Wassily Kandiskyn teksti taiteen henkisestä sisällöstä muistuttaa, että todellisuus on silti enemmän kuin näköiskuva. Eeva-Liisa Mannerin runo *Lapsuuden hämärästä* avaa luovuuden juuria. Maalaukset muuttuvat ääniksi. Säveltäjä Timo Tuhkasen ääniteos vie taiteilijapari Nabb+Teerin taiteen maailmaan.

Lukija Kaija Pakarinen. Toteutus Aune Waronen, Pentti Männikkö ja Hannu Karisto. Pituus 43 minuuttia.